

Udenrigsministeriet
udvikpolhoering@um.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høringsvar fra Dansk Industri vedr. Verden 2030 #voresDKaid - Udkast til Danmarks udviklingspolitiske og humanitære strategi

Udenrigsministeren lancerede udkastet til en ny udviklingspolitisk og humanitær strategi den 18. juni 2016.

Nedenfor følger Dansk Industris bemærkninger:

Generelle bemærkninger

DI er positivt stemt over for udkastet til en ny dansk udviklingspolitisk og humanitær strategi. DI finder det meget relevant, at de nye Verdensmål og behovet for at samtænke forskellige typer finansiering, der kan bidrage til at understøtte en global bæredygtig udvikling, står centralt som grundlag for den nye strategi.

Som det nævnes i udkastet, kan den offentlige udviklingsbistand ikke stå alene i kampen for at bekæmpe fattigdom og sikre bæredygtig udvikling. Udviklingsbistanden skal derfor i højere grad bruges der, hvor behovene er størst og der ikke kan findes andre finansieringskilder og som løftestang for andre finansieringskilder, hvor det er muligt.

Udkastet til den nye udviklingspolitiske og humanitære strategi blev lanceret under overskriften "Fra bistand til investeringer: Samarbejdet med den private sektor oprustes". En del virksomheder og andre private aktører er allerede enageret i udviklingslande, og flere er parate til at bidrage. Det er dog vigtigt at gøre sig klart, at der er en meget lille del af dansk udviklingssamarbejde, der hidtil er sket i samarbejde med den danske private sektor. Samtidig er det en begrænset del af udviklingsbistanden, der går til udvikling af de produktive sektorer i udviklingslandene. Hvis det fulde potentiale ved den private sektors engagement i udviklingslande skal realiseres, kræver det derfor også en ændring i den måde, det danske udviklingssamarbejde i dag udmøntes. Det stiller større krav til risikovillighed, fleksibilitet og lydhørhed på ambassader og i udenrigsministeriet.

Endelig ser DI gerne, at bekæmpelse af korrupsion i prioritetslandene tillægges endnu større vægt i dansk udviklingssamarbejde.

Specifikke bemærkninger

2. Danmarks udviklingspolitiske vision, pejlemærker, prioritering

Det er positivt, at der er fokus på at prioritere Danmarks udviklingspolitiske engagement på udvalgte områder. Danmark er et lille land, som har størst mulighed for at bidrage på områder, hvor vi har særlige kompetencer, der er efterspurgt af modtagerlandene. Derfor finder DI det også positivt, at man vil lade tilvalg af fokusmål følge den enkelte landekontekst. DI vil opfordre til, at man i de forskellige lande aktivt inddrager de relevante interessenter – herunder erhvervslivet – i dette valg.

Det er endvidere positivt, at der lægges op til en geografisk differentieret udviklingspolitik med tre forskellige landegrupper; 1) Fattige, skrøbelige lande og regioner med skrøbelighed, 2) Fattige, stabile lande og 3) Transitions- og vækstøkonomier. Der er behov for forskellige instrumenter i de tre landegrupper, og opdelingen giver mulighed for at optimere brugen af begrænsede bistandsmidler.

Det er dog samtidig vigtigt ikke kun at skelne på landeniveau, men også inden for de enkelte lande mellem forskellige behov og befolkningsgrupper. Erhvervslivet kan spille en vigtig og aktiv rolle i alle tre landegrupper, men i de fattigste og mest skrøbelige lande kræver det andre instrumenter og en anden type samarbejde end i transitions- og vækstøkonomier. Samtidig er erhvervslivets muligheder mere begrænsede og risikoen generelt større i de fattigste og mest skrøbelige kontekster.

3. Partnerskaber for Danmarks udviklingspolitiske engagement

DI finder det positivt, at man ønsker at inddrage danske private aktører i højere grad i Danmarks udviklingssamarbejde. Uden den private sektors engagement kan der ikke skabes et tilstrækkeligt antal arbejdspladser og tilvejebringes den nødvendige finansiering til at bekæmpe fattigdom og understøtte bæredygtig udvikling. Samtidig har virksomhederne kompetencer og ressourcer til at udvikle nye og i nogle tilfælde kommercielt bæredygtige løsninger på mange af de udfordringer, der beskrives i de nye Verdensmål.

DI bidrager derfor også gerne aktivt til den videre dialog om, hvordan partnerskabet mellem dansk udviklingssamarbejde og dansk erhvervsliv kan styrkes.

DI finder det positivt, at det opstilles som en dansk prioritet at fremme samtænkningen af handel og bæredygtig udvikling i EU's politikker. Det er DI's oplevelse, at dette sker i alt for begrænset omfang for øjeblikket. Eksempelvis er der dårlig sammenhæng mellem "Economic Partnership Agreements" og EU's udviklingsbistand, herunder den del, der understøtter Aid for Trade. Generelt er det DI's holdning, at der har været en del udfordringer forbundet med EU's bistand til erhvervsudvikling i fattige lande. Der er ikke blevet fulgt tilstrækkelig op på de strategier, der er lanceret over de senere år med fokus på privat sektor udvikling, og den private sektor inddrages i begrænset omfang i EU's arbejde med erhvervsudvikling og jobskabelse.

DI finder det positivt, at Danmark vil videreudvikle sit engagement i udviklingsbankerne og arbejde for, at de i stigende grad bringer innovativ finansiering med den private sektor i spil. Flere danske virksomheder samarbejder allerede nu med nogle af de internationale

finansielle institutioner og ser et stort potentiale i et endnu tættere samarbejde med både gamle og nye institutioner. Det kræver dog også, at danske aktører som Udenrigsministeriet, IFU og EKF gør en aktiv indsats for at indgå aftaler med disse institutioner og sikre, at de er relevante for danske virksomheder og finansielle aktører.

DI finder det positivt, at der lægges op til at tilskynde og understøtte, at arbejdet med teknologi og innovation udbredes gennem støtte til innovationsfaciliteter for at fremme konkrete resultater, der kan inspirere til nye og større indsatser. Det er DI's erfaring, at dette sker i alt for begrænset omfang på nuværende tidspunkt. Et rigtig godt eksempel på et sådant innovationsinitiativ, der allerede har ført til konkrete resultater, er Saving Lives Sustainably, der med støtte fra blandt andre Danmark har gennemført en række banebrydende pilotprojekter. Gennem dialog med virksomheder (herunder danske) er det lykkedes at reducere negative miljøpåvirkninger og omkostninger betragteligt på indkøb af HIV/AIDS medicin, kondomer og andre præparater og udstyr.

4. Vi vil fremme fred, sikkerhed og beskyttelse

DI finder det positivt, at Danmark aktivt vil fremme udviklingen af løsninger for berørte befolkningsgrupper i og omkring skrøbelige situationer, som på sigt kan være kommercielt bæredygtige. Der er et potentiale for dette. Men det er vigtigt at gøre sig klart, at det kræver en høj grad af risikovillighed fra alle parter. Der er tale om et marked præget af høje risici, aftagere med lav købedygtighed, manglende infrastruktur og meget begrænset markedsinformation. At stile efter kommercielt bæredygtige modeller er derfor meget ambitiøst, og det er vigtigt at gøre sig klart, at der også er meget at vinde ved at udvikle bedre løsninger, der eksempelvis giver brugerne bedre muligheder for delvis selvforsørgelse eller giver langt flere adgang til uddannelse eller sundhed. Der er et meget stort potentiale for udvikling af bedre og mere omkostningseffektive løsninger end man bruger i dag, men kun en andel af disse vil kunne være kommercielt bæredygtige i sig selv.

6. Vi vil fremme inklusiv, bæredygtig vækst

DI anerkender behovet for at prioritere inden for de 17 Verdensmål. Samtidig kan det dog undre, at mål 2 (Slut sult) ikke nævnes som et af de verdensmål, som Danmark vil lægge vægt på. Med udgangspunkt i Danmarks stærke kompetencer inden for fødevarerområdet og danske fødevareraktørers engagement i udviklingslande er der gode muligheder for at bidrage markant til at bekæmpe sult og fejlernæring. Samtidig nævnes landbrug og fødevarer andre steder i strategien som vigtige indsatsområder.

DI finder det positivt, at Danmark vil arbejde for at skabe gunstige rammer for, at den private sektor kan øge sit bidrag til verdensmålene i udviklingslandene og globalt. Der er et stort behov for dette. Danske investeringer og erhvervsindsatser bremses i høj grad af korrupsion, dårlige lovmæssige rammer, mangelfuld infrastruktur og bureaukrati. Det er vigtigt, at de danske indsatser defineres i tæt dialog med de aktører – herunder danske virksomheder – der arbejder på de enkelte markeder med henblik på at sætte målrettet ind over for de barrierer, der særligt står i vejen for den private sektors aktiviteter.

Det er et langt sejt træk at arbejde for bedre rammevilkår i udviklingslandene. Derfor er der behov for at kombinere denne indsats med nye instrumenter, der kan løfte en del af den risiko, der er et resultat af de dårlige rammevilkår. Det gælder i særlig grad garantier, men også andre typer instrumenter bør komme i spil.

I forlængelse heraf er det vigtigt at bemærke, at det er positivt, at Danmark fortsat vil være en stærk fortaler for frihandel og understøtte, at udviklingslandenes markedsadgang opnået gennem frihandelsaftaler reelt udnyttes. Det er dog også vigtigt at bemærke, at de største handelsbarrierer i stort omfang findes mellem udviklingslandene selv mere end mellem udviklingslandene og de udviklede økonomier. Danmark bør derfor også lægge stor vægt på at bekæmpe barrierer – både toldmæssige og ikke-toldmæssige – mellem udviklingslandene.

DI finder det positivt, at Danmark vil lægge vægt på tiltag til at styrke og effektivisere udviklingslandenes egne nationale skattesystemer. DI oplever et stort behov for en sådan indsats, der i stor stil vil komme udviklingslandene til gavn i form af øgede indtægter, men også begrænse risikoen for udefrakommende investorer, hvis det medfører mere effektive og gennemskuelige skattesystemer.

DI finder det positivt, at Danmark vil videreudvikle og prioritere finansiering ved Danida Business Finance og styrke Investeringsfonden for Udviklingslande, IFU. Begge er blandt de mest effektive udviklingsinstrumenter, som Danmark råder over, og har sikret et stort antal bæredygtige investeringer samt tusindvis af arbejdspladser, adgang til vigtige varer, serviceydelser og infrastruktur samt øgede indkomster i mange udviklingslande.

Vi står naturligvis til rådighed med yderligere information, hvis der er behov for det.

Med venlig hilsen

Marie Gad
Seniorchefkonsulent